

NÄYTTELYSÄÄNTÖJÄ TÄYDENTÄVÄT OHJEET SEKÄ NÄYTTELYIDEN JÄRJESTÄMISOHJEET

(Kennelliiton hallitus 18.12.2008, voimassa 1.1.2009 alkaen)

A. NÄYTTELYSÄÄNTÖJÄ TÄYDENTÄVÄT OHJEET

- A.1. YLEISTÄ
- A.2. OSALLISTUMISOIKEUS
- A.3. ILMOITTAUTUMINEN
  - A.3.1. Yleistä
  - A.3.2. Luokat ja niiden vaihtaminen
  - A.3.3. Maksut ja maksupalautukset
  - A.3.4. Ilmoittautumisen peruuttaminen
- A.4. SERTIFIKAATTI
- A.5. KANSAINVÄLINEN SERTIFIKAATTI I. CACIB
- A.6. SIIRTO RODUSTA TOISEEN
- A.7. KIVESVIKAISUUS JA SEN TOTEAMINEN
- A.8. SEKAROTUISUUS JA SEN TOTEAMINEN
- A.9. VIAKSI KATSOTTAVAN TAI MUUN OMINAISUUDEN KORJAAMINEN TAI MUUTTAMINEN.
- A.10. KOIRAN KÄYTTÄYTYMISESTÄ NÄYTTELYSSÄ TEHTÄVÄT ILMOITUKSET, NIIDEN KÄSITTELY JA SEURAUKSET
- A.11. NÄYTTEILLEASETTAJAA KOSKEVIA MÄÄRÄYKSIÄ
- A.12. ULKOMUOTOTUOMARIT
  - A.12.1. Ulkomuototuomarikohtainen koiramäärä
  - A.12.2. Ulkomuototuomarimuutokset
  - A.12.3. Ryhmäkilpailujen arvosteleminen
  - A.12.4. Ulkomuototuomarin esteellisyys
- A.13. KOIRIEN ARVOSTELU
- A.14. ARVOSTELULUOKAT
- A.15. PALKINNOT
- A.16. MUUT OHJEET
- A.17. VALITUKSET

B. NÄYTTELYIDEN JÄRJESTÄMISOHJE

- B.1. JÄRJESTÄMISOIKEUS
  - B.1.1 Suomen Kennelliitto
  - B.1.2 Kennelpiirit
  - B.1.3 Kennelpiirien jäsenyhdistykset
  - B.1.4 Rotujärjestöt ja rotua harrastavat yhdistykset
- B.2. NÄYTTELYLAJIT
  - B.2.1 Kansainväliset näyttelyt
  - B.2.2 Kaikkien rotujen näyttelyt
  - B.2.3 Ryhmänäyttelyt
  - B.2.4 Erikoisnäyttelyt
  - B.2.5 Tukinäyttelyt

- B.3. NÄYTTELYIDEN HAKUMENETTELY
  - B.3.1 Yleistä
  - B.3.2 Kansainväliset ja kaikkien rotujen näyttelyt
  - B.3.3 Ryhmänäyttelyt
  - B.3.4 Erikoisnäyttelyt
  - B.3.5 Tukinäyttelyt
- B.4. NÄYTTELYIDEN AJALLINEN SOVITTAMINEN
- B.5. TULOSTEN TOIMITTAMINEN
- B.6. NÄYTTELYMAKSUOSUUS
- B.7. NÄYTTELYTOIMIKUNTA
  - B.7.1 Toimikunnan kokoonpano
  - B.7.2 Näyttelyn sihteeri
  - B.7.3 Näyttelyohjaaja
- B.8. NÄYTTELYPAIKKA
- B.9. NÄYTTELYSTÄ TIEDOTTAMINEN
  - B.9.1 Tiedote
  - B.9.2 Ilmoitus Koiramme -lehdessä
- B.10. ILMOITTAUTUMISTEN KÄSITTELY JA NÄYTTELYLUETTELO
  - B.10.1 Ilmoittautumisten vastaanotto
  - B.10.2 Aikataulun laadinta
  - B.10.3 Kirjeet näytteilleasettajille
  - B.10.4 Näyttelyluettelo
- B.11. ULKOMUOTOTUOMARIT
  - B.11.1 Ulkomuototuomarilistan laadinta
  - B.11.2 Yhteydenpito ulkomuototuomareihin
  - B.11.3 Ulkomaisten ulkomuototuomareiden ohjaus
  - B.11.4 Harjoitusarvostelijat
- B.12. KEHÄTOIMITSIJAT
- B.13. ELÄINLÄÄKÄRI
- B.14. KULUKORVAUKSET JA NIIDEN MAKSAMINEN
  - B.14.1 Matkakorvaus
  - B.14.2 Majoitus
  - B.14.3 Päiväraha
  - B.14.4 Muut määräykset
- B.15. KENNELLIITON NEUVONTAPISTE
- B.16. POIKKEUKSET

LIITTEET

1. Rotumuunnokset, jotka kilpailevat omina rotuinaan
2. Suomessa hyväksytyt rodut, jotka eivät ole FCI:n hyväksymiä ja joille ei jaeta CACIBia sekä FCI:n toistaiseksi hyväksymät rodut, joille ei vielä jaeta CACIBia
3. Siirto rodusta tai muunnoksesta toiseen – mahdolliset rodut ja perusteet
4. Rotujärjestöt, jotka voivat järjestää yhden näyttelyn vuodessa ohjeen mukaisesti

A. NÄYTTIELYSÄÄNTÖJÄ TÄYDENTÄVÄT OHJEET

A.1. YLEISTÄ

Koiran hyvinvoinnin huomioonottaminen on ensiarvoisen tärkeää kaikissa koiranäyttelyissä.

A.2. OSALLISTUMISOIKEUS

Koira voi osallistua näyttelyyn, jos se on rekisteröity johonkin FCI:n tunnustamaan koirarekisteriin. Rodun tulee olla FCI:n tai Kennelliiton hyväksymä.

Näyttelyyn osallistuvan koiran tiedot on oltava näyttelyluettelossa. Luettelosta puuttuva koira voidaan arvostella vain, jos virhe on ollut näyttelytoimikunnan aiheuttama.

Kaikkien näyttelyyn osallistuvien koirien on oltava rokotettu Kennelliiton voimassaolevien rokotusmääräysten mukaisesti ja koirien on muutoinkin täytettävä em. ohjeessa tartuntatautien leviämisen varalta annetut määräykset.

Kaikkien näyttelyyn osallistuvien koirien on täytettävä Kennelliiton voimassaolevat tunnistusmerkintämääräykset.

Tunnistusmerkintöjen tarkastaminen on näyttelyjärjestäjän vastuulla ja tunnistusmerkinnät tarkastetaan pistokokein. Rokotusmääräysten noudattamisen valvonta on näyttelyn järjestäjän vastuulla. Rokotustodistukset voidaan näyttelyn järjestäjän harkinnan mukaan tarkastaa pistokokein, mikäli koiramäärä on yli 2000.

Näyttelypaikalle ei ilman näyttelytoimikunnan lupaa saa tuoda koiria, joita ei ole ilmoitettu näyttelyyn. Jos ulkopuolisten koirien tulo näyttelyalueelle sallitaan, koirat on ehdottomasti tarkastettava samalla tavoin kuin näyttelyyn ilmoitetut koirat ja niiden on täytettävä edellä mainitut Kennelliiton voimassaolevat rokotus- ja terveystarkastus- sekä tunnistusmerkintämääräykset.

Nartun astuttaminen näyttelyalueella on kielletty. Näyttelyalueelle ei saa tuoda narttua, jonka oletettuun synnytysaikaan on vähemmän kuin 25 vuorokautta eikä narttua, jonka synnytyksestä on kulunut 56 vuorokautta tai vähemmän. Koiranpentujen tuominen näyttelyalueelle myyntitarkoituksessa sekä pentujen kaupittelu ja luovutus näyttelyssä ja sen välittömässä läheisyydessä on ehdottomasti kielletty.

A.3. ILMOITTAUTUMINEN

A.3.1. Yleistä

Kansainvälisiin ja kaikkien rotujen näyttelyihin ilmoittautumisaika päättyy viimeistään kuukautta, ryhmä- ja erikoisnäyttelyihin viimeistään kahta viikkoa ennen näyttelyajankohtaa.

Ilmoittautumisen täytyy olla todistettavasti maksettu (kuitti) viimeisenä ilmoittautumispäivänä ja lähetetty (postileima) viimeistään viimeistä ilmoittautumispäivää seuraavana ensimmäisenä arkipäivänä.

Ilmoittautuminen on mahdollista myös sähköisesti, mikäli näyttelyn järjestäjällä on siihen valmius. Sähköisen ilmoittautumisen ehdoton edellytys on, että ilmoittautumismaksu suoritetaan ilmoittautumisen yhteydessä ja että ilmoittautuja voidaan luotettavasti yksilöidä.

Mikäli ilmoittautuminen ei ole saapunut näyttelyn järjestäjälle viikon sisällä viimeisestä ilmoittautumispäivästä, voi näyttelyn järjestäjä katsoa ilmoittautumisen myöhästyneeksi. Näyttelyn järjestäjä ei vastaa postissa kadonneista tai viivästyneistä ilmoittautumisista.

Pelkkä maksukuitti ei ole ilmoittautuminen.

Muista kuin FCI:n tunnustamien maiden kansallisissa kenneljärjestöissä rekisteröidyistä koirista on ilmoittautumisen oheen liitettävä kopio koiran rekisteritodistuksesta, koska näyttelyyn voi osallistua vain FCI:n tunnustamaan koirarekisteriin rekisteröity koira.

Myöhästyneet ilmoittautumiset palautetaan.

Käyttö- ja valioluokkaan ilmoitettaessa ei suomalaisilta koirilta vaadita todistusta näihin luokkiin vaadittavista tuloksista. Ulkomaisella koiralla, myös pohjoismaisella, on oltava valionarvotodistus ja/tai käyttökoetodistus. Käyttökoetodistuksen on oltava myönnetty siinä FCI:n jäsenmaassa, jossa koiran haltijalla ja/tai omistajalla on vakituinen asuinpaikka.

Koiran ilmoittautumisasiakirjoihin on tarvittaessa liitettävä eläinlääkärin todistus hännän amputoinnista. Osittain tai kokonaan suomalaisomistuksessa olevalta koiralta vaaditaan, että todistus on Kennelliiton eläinlääkintälomakkeella.

A.3.2. Luokat ja niiden vaihtaminen

Kansainvälisissä, kaikkien rotujen ja ryhmänäyttelyissä ei saa olla luokkia alle 7 kk:n ikäisille koirille. Rotujärjestöjen ja rotua harrastavien yhdistysten itse järjestämässä erikoisnäyttelyissä saa olla ns. pikkupentu –luokka yli 5 kk mutta alle 7 kk ikäisille koirille.

Jos näyttelyssä järjestetään muita kuin säännöissä ja ohjeissa mainittuja luokkia tai kilpailuja, niistä on oltava maininta näyttelyn tiedotteissa.

Koiran voi ilmoittaa näyttelyyn vain siihen luokkaan, johon sillä on ilmoittautumishetkellä koe- tai näyttelytulostensa perusteella osallistumisoikeus.

Ilmoittautumisajan päätyttyä luokkaa voi vaihtaa vain siinä tapauksessa, että koira on saavuttanut Suomen muotovalion arvon (nuorten-/avoimesta luokasta valioluokkaan) tai että ilmoittautumisessa on tapahtunut näyttelysääntöjen vastainen virhe (koira on ilmoitettu luokkaan, jossa sillä ei ole ikänsä tai koetulostensa perusteella oikeutta kilpailla.) Iän mukaiseen luokkaan ilmoitettua koira ei siis saa siirtää käyttöluokkaan, jos se on saanut koetuloksensa vasta ilmoittautumisajan päätyttyä. Luokkaa ei saa ilmoittautumisajan päätyttyä vaihtaa, mikäli koiralla on edelleen oikeus kilpailla siinä luokassa, johon se on ilmoitettu (käyttö- ja veteraaniluokka).

A.3.3. Maksut ja maksunpalautukset

Ilmoittautumismaksut määrää näyttelytoimikunta. Kennelliitto määrää junior handler -kilpailujen korkeimman sallitun osallistumismaksun vuosittain.

Kasvattajaluokasta ei peritä ilmoittautumismaksua.

Näyttelyn järjestäjä voi halutessaan käyttää ilmoittautumisajan, näyttelyluokan ja/tai näytteilleasettajan näyttelyyn ilmoittamien, hänen omistamiensa koirien lukumäärän mukaan porrastettuja ilmoittautumismaksuja.

Käytettäessä ilmoitettujen koirien lukumäärään perustuvia porrastettuja ilmoittautumismaksuja lasketaan ensimmäisiksi koiriksi vain kunkin ilmoittautumisjakson alentamattomat ilmoittautumismaksut.

Ilmoittautumismaksut sekä niiden mahdolliset porrastusperusteet on selkeästi ja sitovasti mainittava näyttelyn tiedotteessa ja työsarjailmoituksessa.

Näytteilleasettajan pyynnöstä palautettavista ilmoittautumismaksuista (näyttely peruutetaan, koira on sairastunut tai kuollut, tuomarimuutos, ks. Koiranäyttelysäännöt kohta 4) voidaan vähentää kohtuulliset käsittelykulut. Näyttelytoimikunnan on em. tapauksissa palautettava ilmoittautumismaksu neljän viikon kuluessa siitä, kun näytteilleasettaja on toimittanut pankkiyhteystietonsa toimikunnalle. Maksunpalautuksen perustuessa koiran sairastumiseen tai kuolemaan, on toimikunnalle esitettävä eläinlääkäriin allekirjoittama ja SV-numerolla varustettu todistus, jossa on koiran täydellinen nimi ja rekisterinumero. Palkkiolaskelma tai lääkemääräys yksinään ei riitä maksupalautuksen perusteeksi. Näytteilleasettajan tekemiä matkoja näyttelypaikkakunnalle ei korvata.

Puutteellisten rokotusten tai tunnistusmerkintöjen vuoksi hylätyn koiran ilmoittautumismaksua ei palauteta.

A.3.4. Ilmoittautumisen peruuttaminen

Ilmoittautumista ei voi peruuttaa sen jälkeen, kun se maksuineen on toimitettu näyttelyn järjestäjälle, vaikka ilmoittautumisaika ei olisi vielä mennyt umpeen.

A.4 SERTIFIKAATTI

Koira ei voi vastaanottaa sertifikaattia, mikäli sillä on Suomen muotovalion arvoon oikeuttavat näyttelytulokset, tai siltä puuttuu muotovalion arvosta vain siihen määrätyt lisävaatimukset.

Jos rotujärjestöjen tai rotua harrastavien yhdistysten pääerikoisnäyttelyihin on anottu mahdollisuus antaa useampia sertifikaatteja, on jaettavien sertifikaattien lukumäärä sukupuolta kohti seuraava: jos arvosteltuja koiria on 1 - 39, jaetaan yksi sertifikaatti, 40 - 59 jaetaan kaksi sertifikaattia ja 60 tai enemmän jaetaan kolme sertifikaattia. Uroksille ja nartuille on mahdollista jakaa eri määrä sertifikaatteja. Pentuluokissa arvosteltuja koiria ei lasketa mukaan näihin koiramääriin.

Varasertifikaatteja jaetaan aina vain yksi kummallekin sukupuolelle.

A.5 KANSAINVÄLINEN SERTIFIKAATTI ELI CACIB

Kansainvälisessä näyttelyssä ulkomuototuomari voi halutessaan esittää CACIBia parhaaksi katsomalleen urokselle ja nartulle, mikäli pitää niitä kansainvälisen muotovalion arvoisina. Toiseksi parhaaksi katsomalleen urokselle ja nartulle ulkomuototuomari voi esittää vara-CACIBia.

Suomalaisille roduille CACIB ja varaCACIB on kuitenkin jaettava, mikäli ko. näyttelyn tulokset niin edellyttävät.

Mikäli CACIBin saanut koira on jo kansainvälinen muotovalio tai se ei muutoin täytä FCI:n kulloinkin asettamia edellytyksiä CACIBin saamiselle, FCI vahvistaa tuomarin esittämän CACIBin vara-CACIBin saaneelle koiralle, mikäli se täyttää ko. edellytykset.

Kansainväliset muotovaliot eivät voi kieltäytyä vastaanottamasta ko. palkintoja.

FCI määrää kulloinkin rodut ja rotumuunnokset, jotka voivat kilpailla CACIBista (Liite 1).

Kennelliitto anoo CACIBit FCI:ltä ja toimittaa CACIB-vahvistukset näyttelytoimikunnalle, joka toimittaa ne viipymättä näytteilleasettajille.

A.6 SIIRTO RODUSTA TAI ROTUMUUNNOKSESTA TOISEEN

Siirrot rodusta tai rotumuunnoksesta toiseen tapahtuvat liitteen 3 mukaisesti.

Tarkastuksen suorittaa rodulle pätevä ulkomuototuomari ennen kyseisten rotujen arvostelun aloittamista. Mikäli ulkomuototuomari mittauksen tai arvioinnin tuloksena toteaa koiran kuuluvan toiseen rotuun, on täytettävä virallinen ”Siirto rodusta toiseen” -lomake. Yksi lomakkeen jäljennös annetaan näyttelleasettajalle ja muut liitetään näyttelyarvostelulomakkeeseen.

Koira on arvosteltava heti samassa näyttelyssä siinä rodussa, johon se siirrettiin, eikä se myöhemminkään saa jatkaa kilpailemista aiemmassa rodussaan. Rodusta toiseen tapahtuneen siirron jälkeen kaikki koiran aikaisemmat näyttelytulokset mitätöidään.

Kennelliitto tekee muutokset koirarekisteriin ja lähettää uuden rekisteritodistuksen suomalaiselle näyttelleasettajalle. Uudesta rekisteritodistuksesta peritään vain toimituskulut. Ulkomaisen näyttelleasettajan kotimaan kennelliitolle lähetetään tiedot koiran siirrosta rodusta toiseen.

Kennelliiton toimisto voi myös tehdä siirron kahden ko. rodulle pätevöidyn kotimaisen ulkomuototuomarin ”Siirto rodusta toiseen” -lomakkeella antaman lausunnon perusteella.

A.7 KIVESVIKAISUUS JA SEN TOTEAMINEN

Ulkomuototuomari tarkastaa arvostelun aikana kaikkien uroskoirien kivekset. Myös pentuluokassa (7 kk - alle 9 kk, erikoisnäyttelyissä myös 5 kk - alle 7 kk) kilpailevalla uroksella on oltava normaalit kivekset.

Mikäli arvosteleva tuomari toteaa koiran kivesvikaiseksi, koira saa laatumaininnan ”hylätty” ja arvostelulomakkeeseen merkitään syy. Jos kyse on pentuluokan koirasta, sille annetaan kirjallinen arvostelu, mutta sitä ei sijoiteta.

A.8 SEKAROTUISUUS JA SEN TOTEAMINEN

Sekarotuisuuden toteamiseen tarvitaan kahden ko. rodulle pätevöidyn ulkomuototuomarin lausunto.

Mikäli arvosteleva ulkomuototuomari toteaa koiran olevan sekarotuinen, lausunto kirjataan arvostelulomakkeeseen. Hän ja toinen ko. rodulle pätevä ulkomuototuomari vahvistavat lausunnon allekirjoituksellaan.

Kennelliiton hallitus voi poistaa koko pentueen koirarekisteristä saatuaan tiedon asiasta sekä hankittuaan tarpeelliseksi katsomansa selvityksen pentueen sekarotuisuudesta.

A.9 VIAKSI KATSOTTAVAN TAI MUUN OMINAISUUDEN KORJAAMINEN TAI MUUTTAMINEN

Mikäli ulkomuototuomari koira arvoitellessaan toteaa tai epäilee, että sille on tehty jokin sääntöjen vastainen toimenpide sen ulkomuodon muuttamiseksi, ainoastaan hän voi käynnistää toimenpiteet asian tutkimiseksi.

Näyttelysäännön vastaisia käsittelyjä koskevista selvistä epäilyistä on tehtävä ko. ulkomuototuomarin allekirjoituksella varustettu merkintä arvostelulomakkeeseen. Koiralle annetaan EVA, koska sitä ei voida kaikilta osin arvostella.

A.10 KOIRAN KÄYTTÄYTYMISESTÄ NÄYTTELYSSÄ TEHTÄVÄT ILMOITUKSET, NIIDEN KÄSITTELY JA SEURAUKSET

Toiminta ja seuraukset laatuarvostelussa

Koiran saatua kolme kertaa laatumaininnan hylätty sillä perusteella, että koira on selvästi vihainen, Kennelliitto voi asettaa koiran näyttelykieltoon, jonka pituus määrätään tapauskohtaisesti. Koiralle voidaan asettaa näyttelykielto jo yhden vihaisuuden vuoksi saadun laatumaininnan hylätty perusteella, mikäli tapauksen seuraukset ovat olleet vakavat. Näyttelykiellon pituutta määrättäessä otetaan erityisesti huomioon tapausten seuraukset ja niiden vakavuus.

Toiminta ja seuraukset laatuarvostelun ulkopuolella

Koiran hyökättyä tai käytyä kiinni ihmiseen tai toiseen koiraan ennen tai jälkeen laatuarvostelun näyttelyalueella tai sen välittömässä läheisyydessä siten, että koirasta on tehty ilmoitukset kolmesta eri tapauksesta, Kennelliitto voi asettaa sen näyttelykieltoon, jonka pituus määrätään tapauskohtaisesti. Koiralle voidaan asettaa näyttelykielto jo yhden vihaisuuden vuoksi tehdyn ilmoituksen perusteella, mikäli tapauksen seuraukset ovat olleet vakavat. Näyttelykiellon pituutta määrättäessä otetaan erityisesti huomioon tapausten seuraukset ja niiden vakavuus. Näyttelykiellon lisäksi koiran siinä näyttelyssä saavuttamat tulokset poistetaan.

Ilmoitukset

Kehässä arvostelevalle ulkomuototuomarille on tehtävä ilmoitus vihaisuuden vuoksi saadusta laatumaininnasta hylätty. Ilmoituksen siitä, että koira on näyttelyalueella tai sen välittömässä läheisyydessä hyökännyt tai käynyt kiinni ihmiseen tai toiseen koiraan tai käyttäytynyt muutoin uhkaavasti, tekee ensisijaisesti se henkilö, joka itse taikka jonka koira on joutunut edellä kuvatun käyttäytymisen kohteeksi. Toissijaisesti ilmoituksen voi tehdä näyttelytoimikunnan jäsen, näyttelyohjaaja taikka näyttelyn eläinlääkäri.

Ilmoitusmenettely

Ilmoitus laaditaan Kennelliiton vahvistamalle lomakkeelle, jonka ilmoituksen tekijä varmentaa allekirjoituksellaan. Ilmoitukseen on pyrittävä saamaan myös sen henkilön lausunto, jonka koiran käyttäytymisestä kyseinen ilmoitus tehdään sekä tapauksen mahdollisten silminnäkijöiden nimet ja yhteystiedot erityisesti sen selvittämiseksi, mistä syystä ilmoituksen tekemiseen johtanut tapahtuma on aiheutunut. Näyttelytoimikunnan velvollisuutena on pitää ilmoituslomakkeita saatavilla näyttelyssä sekä heti näyttelyn päätyttyä toimittaa ilmoitukset Kennelliitton.

Päätöksenteko

Päätöksen näyttelykiellosta ja tulosten poistamisesta tekee Kennelliiton hallitus näyttely- ja ulkomuototuomaritoimikunnan esityksestä. Päätöksentekoa Kennelliitossa ei estä se, että henkilö, jonka koiran käyttäytymisestä ilmoitus on tehty, ei ole käyttänyt hänelle annettua tilaisuutta vastineen antamiseen asiassa. Ensimmäisessä ja toisessa kappaleessa mainitut seuraamukset tulevat voimaan Kennelliiton hallituksen päätöksentekopäivänä.

A.11. NÄYTTEILLEASETTAJAA KOSKEVIA MÄÄRÄYKSIÄ

Koiran esittäjän asusteissa ei saa olla mainintaa kennelistä, kasvattajasta, omistajasta eikä esitettävästä koirasta.

Koiran karvapeitteen kunnostaminen näyttelypaikalla on sallittu vain kampaamalla ja harjaamalla, ellei tarkoitukseen ole erikseen osoitettu erityistä trimmauspaikkaa. Muutoinkin näytteilleasettajien on omalta osaltaan huolehdittava erityisen tarkoin näyttelypaikan siisteydestä.

Koira saa olla kiinnitettynä trimmauspöydällä vain kunnostukseen tarvittavan ajan.

A.12. ULKOMUOTOTUOMARIT

A.12.1 Ulkomuototuomarikohtainen koiramäärä

Näyttelyn järjestäjä ja ulkomuototuomari sopivat keskenään ennen näyttelyä ulkomuototuomarin arvosteltavaksi tulevien koirien lukumäärästä: suositeltava koiramäärä on 70 ja suurin mahdollinen 100. Ulkomuototuomarilla on oikeus kieltäytyä arvostelemasta suurempaa koiramäärää kuin minkä hän on etukäteen näyttelyn järjestäjän kanssa sopinut.

Jos ulkomuototuomarille ilmoitetaan enemmän koiria kuin mitä hän on ilmoittanut etukäteen enintään arvostelevansa, siirretään ylimääräiset koirat muille ulkomuototuomareille ja siirrettävistä roduista on tuomarisihteerin

neuvoteltava ulkomuototuomarin kanssa. Ulkomuototuomari voi kuitenkin suostua arvostelemaan kaikki hänelle ilmoitetut enintään 100 koiraa, mikäli hän katsoo selviytyvänsä siitä normaaliajassa ja arvostelun kärsimättä. Yhden tai kahden rodun erikoisnäyttelyissä voidaan tuomarikohtainen enimmäiskoiramäärä ylittää. Asiasta on sovittava Kennelliiton kanssa.

Jos ulkomuototuomarille on ilmoitettu vähemmän kuin 30 koiraa, näyttelytoimikunnalla on oikeus peruuttaa kutsu.

A.12.2. Ulkomuototuomarimuutokset

Rotua ei saa siirtää pois ulkomuototuomarilta, jotta sen tilalle voitaisiin siirtää jokin muu rotu.

Muutoksesta on ilmoitettava näytteilleasettajille niin hyvissä ajoin, että heillä on mahdollisuus peruuttaa ilmoittautumisensa. Peruutusilmoituksen tulee olla postileimattu ennen näyttelyä. Jos tuomarimuutos joudutaan pakottavista syistä tekemään viikon sisällä ennen näyttelyä, näyttelytoimikunta ei ole velvollinen ilmoittamaan siitä näytteilleasettajille etukäteen. Tässä tapauksessa näytteilleasettajan tulee tehdä peruutusilmoitus kehään tai näyttelyn toimistoon ennen ko. koiran alkuperäistä arvioitua arvosteluaikaa.

Jos rotu siirretään ulkomuototuomarille, joka on ilmoitettu ko. rodulle varalla olevaksi ulkomuototuomariksi työskailmoituksessa, ei ilmoittautumismaksua palauteta.

A.12.3 Ryhmäkilpailujen arvosteleminen

FCI:n ryhmiä 1-10 arvostelevalle ulkomuototuomarilla on oltava arvosteluoikeudet vähintään puoleen ko. ryhmän Suomessa esiintyvistä roduista.

Kansainvälisissä ja kaikkien rotujen näyttelyissä näyttelyn parhaan koiran valinnan saa tehdä kokenut tuomari, jolla on arvosteluoikeudet useille roduille useista FCI:n roturyhmistä ja lisäksi vähintään kahden kokonaisen roturyhmän arvosteluoikeudet.

Muissa ryhmä- ja näyttelyn paras –kilpailuissa voidaan ulkomuototuomariksi valita henkilö, jolla on arvosteluoikeudet useille roduille useista FCI:n ryhmistä.

Yhdistetyissä ryhmissä esimerkiksi 4 ja 6 ja 7 ja 8 ryhmän parhaan voi arvostella ulkomuototuomari, jolla on arvosteluoikeudet vähintään puoleen yhdistetyn ryhmän roduista.

A.12.4 Ulkomuototuomarin esteellisyys

Ks. Voimassa oleva Suomen Kennelliiton yleinen jääviyssääntö.

A.13. KOIRIEN ARVOSTELU

Kun koira on tuotu kehään mittausta tai laatuarvostelua varten, se on esitettävä kaikissa niissä luokissa ja kilpailuissa, joihin sen saamat palkinnot oikeuttavat sen osallistumaan. Näyttelytoimikunnan edustaja voi erittäin painavista syistä antaa luvan poistua näyttelypaikalta tai jättää koiran esittämättä (esimerkiksi ryhmäkilpailuissa).

Kennelliiton hallitus voi poistaa ilman lupaa jatkokilpailuista pois jääneen koiran siinä näyttelyssä saavuttamat tulokset.

Saksanpaimenkoirat voidaan arvostella ns. sovelletulla saksalaisella arvostelujärjestelmällä, mikäli arvosteleva ulkomuototuomari ja näyttelyn järjestäjä ovat siitä etukäteen keskenään sopineet. Tällöin laatumainintaa osoittavat nauhat jaetaan vasta sitten, kun koko luokka on arvosteltu. Arvosteluluokat ovat koiranäyttelysääntöjen mukaiset.

Kotimaisissa roduissa arvostelu on annettava myös suullisesti.

A.14. ARVOSTELULUOKAT

Vinttikoirien käyttöluokkaan osallistumisen ehtona on voimassa oleva kilpailukirja. Lisäksi koiran on täytynyt osallistua kansainväliseen kilpailuun (CACIL) ja sen on oltava sijoittunut parhaaseen puolikkaaseen osallistujamäärästä. Kansallisissa näyttelyissä käyttöluokkaan voivat osallistua lisäksi myös käyttövalion arvon saavuttaneet koirat.

Rotujärjestöjen tai kennelyhdistysten samanaikaisesti samassa paikassa järjestämissä näyttelyissä voidaan ryhmäkilpailut yhdistää yhdeksi yhteiseksi loppukilpailuksi.

Kansainvälisissä näyttelyissä ryhmäkilpailuihin voivat osallistua vain FCI:n hyväksymät rodut (ks. liite 2).

A.15. PALKINNOT

Näyttelytoimikunnan on jaettava ruusuke seuraavista saavutuksista ja palkintosijoista:

- sertifikaatti	sinivalkoinen
- varasertifikaatti	vaaleansininen
- CACIB	valkoinen
- vara-CACIB	oranssi
- ROP	punakeltainen
- VSP	valkovihreä
- kunniapalkinto	liila
- Suomen muotovalio	punavihreä

Näyttelytoimikunnan on jaettava esinepalkinto seuraavista saavutuksista ja palkintosijoista:

- sertifikaatti (SERT)
- CACIB
- rotunsa paras (ROP)
- vastakkaisen sukupuolen paras (VSP)
- rotunsa paras ja vsp-pentu
- rotunsa paras ja vsp-veteraani
- rotunsa paras -kasvattajaluokan kasvattaja
- ryhmäkilpailuissa sijoittuneet (Ryhmät 1-10,KAS, VET:1-4)
- näyttelyn paras -kilpailussa sijoittuneet (NP 1-4)

Näyttelytoimikunta voi halutessaan jakaa muistakin sijoituksista ja saavutuksista esinepalkintoja ja/tai ruusukkeita ja/tai nauhoja.

Näyttelysäännön mukainen palkintoruusuke tai ruokapalkinto ainoana vaihtoehtona ei ole tässä tarkoitettu esinepalkinto.

Sertifikaatista, varasertifikaatista, CACIBista ja vara-CACIBista annetaan näytteilleasettajalle arvostelleen ulkomuototuomarin allekirjoituksella vahvistettu edellä mainittua palkintoa osoittava kortti.

A.16. MUUT OHJEET

Arvostelun aikana arvostelukehässä saavat olla arvosteltavien koirien ja niiden esittäjien lisäksi ainoastaan arvosteleva ulkomuototuomari, mahdolliset harjoitusarvostelijat, tarvittavat kehätoimitsijat sekä näyttelyn sujumisen edellyttämät näyttelytoimikunnan edustajat.

A.17. VALITUKSET

Kennelliiton voimassaolevan muutoksenhakua koskevan ohjeen mukaan valitusmaksun maksamisvelvollisuus ei koske ao. näyttelyssä arvostelevaa tuomaria, toimikuntaa eikä toimikunnan edustajaa.

B. NÄYTTELYIDEN JÄRJESTÄMISOHJE

B.1. JÄRJESTÄMISOIKEUS

Näyttelyitä saavat järjestää

- Kennelliitto
- kennelpiirit
- Kennelliiton jäsenyhdistykset, jotka näyttelyä hakiessaan ovat olleet vähintään yhden vuoden ao. kennelpiirin jäsenenä
- rotujärjestöt
- rotua harrastavat yhdistykset

B.1.1 Suomen Kennelliitto

Järjestää näyttelyitä.

B.1.2 Kennelpiirit

Järjestävät kansainvälisiä, kaikkien rotujen- ja ryhmänäyttelyitä kiintiöidensä puitteissa.

B.1.3 Kennelpiirien jäsenyhdistykset

Järjestävät ryhmänäyttelyitä kennelpiirin kiintiön puitteissa joko yksin tai yhdessä kennelpiirinsä muiden jäsenyhdistysten tai kennelpiirin kanssa.

Järjestävät kansainvälisiä ja kaikkien rotujen näyttelyitä kennelpiirin kiintiön puitteissa yhdessä kennelpiirinsä muiden jäsenyhdistysten tai kennelpiirin kanssa.

B.1.4 Rotujärjestöt ja rotua harrastavat yhdistykset

Järjestävät erikoisnäyttelyitä ja voivat olla mukana kennelpiirien suostumuksella järjestämässä muita näyttelyitä.

B.2. NÄYTTELYLAJIT

B.2.1 Kansainväliset näyttelyt

FCI myöntää Kennelliitolle kansainvälisten näyttelyiden järjestämisoikeudet.

Kennelliitto jakaa kansainväliset näyttelyt kennelpiireille niiden kiintiöiden puitteissa.

Kansainvälisten näyttelyiden järjestäjinä on oltava ainakin metsästys-, palvelus- ja ns. seurakoiria harrastavia kennelpiirin jäsenyhdistyksiä ja/tai kennelpiiri. Mukana voi olla myös rotujärjestöjä.

Kansainvälisissä näyttelyissä on oltava mahdollisuus esittää kaikkia FCI:n hyväksymiä rotuja. Rodut, joita FCI ei ole hyväksynyt, voivat osallistua vain mikäli ne ovat Kennelliiton hyväksymiä rotuja.

B.2.2 Kaikkien rotujen näyttelyt

Kennelliitto päättää määrän ja myöntää kennelpiireille näyttelykiintiön.

Järjestäjinä on oltava kennelpiirien jäsenyhdistyksiä useasta roturyhmästä ja/tai kennelpiiri. Mukana voi olla myös rotujärjestöjä.

Kaikkien rotujen näyttelyissä on oltava mahdollisuus esittää kaikkia FCI:n hyväksymiä rotuja. Rodut, joita FCI ei ole hyväksynyt, voivat osallistua vain mikäli ne ovat Kennelliiton hyväksymiä rotuja.

B.2.3 Ryhmänäyttelyt

Kennelliitto päättää määrän ja myöntää kennelpiireille näyttelykiintiön. Kennelpiirin on huolehdittava siitä, että ryhmänäyttelyiden ryhmäjako ja järjestävät yhdistykset kattavat mahdollisimman tasapuolisesti ja laajasti alueen koirapopulaation ja eri harrastusryhmät.

Vaihtoehto 1

Kennelpiirin jäsenyhdistykset voivat järjestää yhden kokonaisen FCI:n roturyhmän ryhmänäyttelyitä.

Vaihtoehto 2

Kennelpiirin jäsenyhdistykset voivat järjestää kahden kokonaisen FCI:n roturyhmän ryhmänäyttelyitä.

Vaihtoehto 3

Kennelpiirin jäsenyhdistykset voivat järjestää ryhmänäyttelyitä niin, että rotuja saa olla korkeintaan kahdesta eri FCI:n roturyhmästä. Ryhmät 5.2 (ei lunnikoira), 5.3 (ei islanninlammaskoira, länsigöötanmaanpystykorva, buhund) ja 6.1 (ei bassetit, saukkoira, vihikoira) voidaan niin haluttaessa laskea yhdeksi kokonaiseksi ryhmäksi. Lisäksi mukana on oltava joku kokonainen FCI:n roturyhmä.

Kennelliitto voi määrätä tavan, jolla alaryhmät valitaan.

Vaihtoehto 4

Kaksi lukumääräisesti pientä FCI:n roturyhmää voidaan yhdistää, jolloin ne arvostellaan myös ryhmäkilpailuissa yhtenä ryhmänä. Kysymykseen tulevat esimerkiksi ryhmät 4 ja 6 sekä 7 ja 8. Yhdistetyissä ryhmissä on oltava mukana lisäksi joku kokonainen roturyhmä.

Jos näyttelyssä on useampi kuin kaksi ryhmää, näyttely lasketaan kennelpiirin näyttelykiintiössä kaikkien rotujen näyttelyksi tässä kohdassa mainittuja poikkeuksia lukuun ottamatta.

Vaihtoehto 5

Usea ryhmänäyttely voidaan kennelpiirin anomuksesta yhdistää ja järjestää kaikkien rotujen näyttelyinä.

B.2.4 Erikoisnäyttelyt

Erikoisnäyttelyllä tarkoitetaan rotujärjestön tai rotua harrastavan yhdistyksen erikoisnäyttelyä harrastamilleen roduille.

Rotujärjestön ja rotua harrastavan yhdistyksen erikoisnäyttelyiden lukumäärä määräytyy sen mukaan, mikä oli sen lukumääräisesti suurimman rodun rekisteröintimäärä hakemisaikaa edeltävänä vuonna: yksi erikoisnäyttely kutakin alkavaa 500 rekisteröityä koira kohti. Erikoisnäyttelyihin saavat osallistua kaikki rotujärjestöön näyttelyn hakemishetkellä kuuluvat rodut.

Kennelliitto myöntää rotujärjestöille ja rotua harrastaville yhdistyksille oikeuden järjestää yhden pääerikoisnäyttelyn, joka sisältyy rekisteröintien perusteella myönnettäviin näyttelyihin.

Rotujärjestön ja rotua harrastavan yhdistyksen on nimettävä vuosittain pääerikoisnäyttelynsä.

Erikoisnäyttely voidaan järjestää myös jonkin muun näyttelyn osana, mutta ei kuitenkaan kansainvälisen näyttelyn osana.

Erikoisnäyttelyissä voidaan valita näyttelyn paras pentu.

B.2.5. Tukiinäyttelyt

Tukiinäyttelyt ovat Kennelliiton hallituksen erikseen päättämiä vuosittaisia tai yksittäistapahtumina järjestettäviä tukinäyttelyitä ja niihin verrattavia näyttelyitä.

B.3. NÄYTTELYIDEN HAKUMENETTELY

B.3.1 Yleistä

Kennelliitto myöntää hakemuksesta kaikki näyttelyt.

Näyttelyä haetaan Kennelliiton vahvistamalla lomakkeella, jonka jokainen kohta on täytettävä.

Kennelliitolla on oikeus hylätä ja kennelpiirillä on oikeus olla puoltamatta sellaisen näyttelyjärjestäjän hakemusta, joka ei aiemmin ole kyennyt järjestämään näyttelyä sääntöjen, ohjeiden ja yleisen näyttelykäytännön vaatimalla tavalla.

Kennelpiiri voi tarvittaessa varhenta hakemusten jättöajankohtaa.

Myöhästynyt hakemus palautetaan merkinnöin "myöhästynyt, ei käsitellä".

B.3.2 Kansainväliset ja kaikkien rotujen näyttelyt

Hakemus on postitettava Kennelliiton toimistoon kennelpiirin lausunnolla varustettuna kaksi vuotta ennen näyttelyn järjestämisvuotta, viimeistään tammikuun 1. päivää seuraavana arkipäivänä. (Esim. mikäli näyttely on tarkoitus järjestää 5.4.2011, on hakemuksen oltava postileimattu viimeistään 1.1.2009 seuraavana arkipäivänä).

Hakemuksen on oltava kennelpiirissä viimeistään kuukautta ennen hakuajan päättymistä.

Kennelpiirin on tarkastettava, että

- hakijoina olevat jäsenyhdistykset ovat oikeutettuja järjestämään näyttelyn
- näyttelysihteeri on pätevä kehätoimitsija
- tuomariyhdistyksen henkilö on riittävän kielitaitoinen

B.3.3 Ryhmänäyttelyt

Hakemus on postitettava siihen kennelpiiriin, jonka alueella näyttely järjestetään, 15 kuukautta ennen näyttelyn järjestämisvuotta eli syyskuun loppuun mennessä. Kennelpiiri toimittaa hakemukset lausunnolla varustettuna Kennelliittoon lokakuun loppuun mennessä.

Kennelpiiri tarkastaa hakemusta käsitellessään samat seikat kuin kohdassa 3.2.

B.3.4 Erikoisnäyttelyt

Haetaan Kennelliitolta, mutta hakemus toimitetaan ensin lausuntoa varten sille kennelpiirille, jonka alueella näyttely järjestetään.

Hakemus on postitettava kennelpiiriin 15 kuukautta ennen näyttelyn järjestämisvuotta eli syyskuun loppuun mennessä. Kennelpiiri toimittaa hakemukset lausunnolla varustettuna Kennelliittoon lokakuun loppuun mennessä.

Erikoisnäyttely haetaan noudattaen em. menettelyä ja aikataulua siinäkin tapauksessa, että erikoisnäyttely järjestetään jonkin muun näyttelyn osana.

B.3.5 Tukinäyttelyt

Tukinäyttelyitä haetaan samoin kuin rotuyhdistysten erikoisnäyttelyitä ja niihin sovelletaan ryhmänäyttelyitä ja erikoisnäyttelyitä koskevia ohjeita ja määräyksiä.

B.4. NÄYTTELYIDEN AJALLINEN SOVITTAMINEN

Samana viikonloppuna järjestettävien alueellisesti lähekkäisten kaikkien rotujen tai kansainvälisten näyttelyiden näyttelytoimikuntien on huolehdittava siitä, ettei samoja rotuja arvostella molemmissa näyttelyissä samana päivänä. Kotimaiset rodut tulee mahdollisuuksien mukaan arvostella samana päivänä. Kaksipäiväiset näyttelyt sopivat aina ryhmäjakonsa vastakkaisiksi ja yksipäiväiset näyttelyt järjestetään eri päivinä.

Samana päivänä järjestettävien alueellisesti lähekkäisten näyttelyiden, joissa arvostellaan samoja rotuja, järjestäjien tulee sopia asiasta keskenään.

Suomen Pystykorvajärjestö ry:n vuosittainen pääerikoisnäyttely järjestetään maaliskuun 3. sunnuntaina ja Suomen Ajokoirajärjestö ry:n vuosittainen pääerikoisnäyttely maaliskuun 4. sunnuntaina. Niinä vuosina, jolloin nämä sunnuntait ovat pääsiäisenä, ao. rotujärjestöt voivat halutessaan muuttaa pääerikoisnäyttelynsä ajankohdan joksikin muuksi maaliskuun viikonlopuksi.

Suomen Pystykorvajärjestö ry:n ja Suomen Ajokoirajärjestö ry:n on neuvoteltava keskenään pääerikoisnäyttelyn ajankohdasta ennen näyttelyn hakemista, mikäli siirrettävä näyttely halutaan järjestää samana päivänä jommankumman rotujärjestön pääerikoisnäyttelyn kanssa.

Kansainvälisten näyttelyiden maantieteellinen etäisyys samana päivänä on vähintään 300 km ryhmäjako huomioon ottaen.

Kennelliiton järjestämän näyttelyn kanssa ei samanaikaisesti saa olla muita näyttelyitä.

B.5. TULOSTEN TOIMITTAMINEN

Näyttelyn tulokset on toimitettava Kennelliitolle viimeistään neljän viikon kuluttua näyttelyn päättymisestä. Tarkastetut ja oikeilla tuomaritiedoilla varustetut arvostelulomakkeet toimitetaan Kennelliitolle numerojärjestyksessä. Mukaan on liitettävä vähintään kaksi näyttelyluetteloa, joista toiseen on merkitty kaikki koirien saamat näyttelytulokset. Tulokset voidaan toimittaa Kennelliitolle myös erillisenä näyttelyn koiratiedoista tulostettuna listana. Lisäksi mukaan on liitettävä tulokset ryhmä- ja näyttelyn paras -kilpailuista. Kennelliiton järjestelmien niin salliessa tulokset voidaan toimittaa myös sähköisesti.

Kaikkien rotujen ja kansainvälisten näyttelyiden junior handler -kilpailujen tulokset ja kilpailijoiden yhteystiedot on toimitettava Kennelliittoon viimeistään neljän viikon kuluttua näyttelyn päättymisestä.

B.6. NÄYTTELYMAKSUOSUUS

Kaikki näyttelyt suorittavat näyttelyä puoltaneelle kennelpiirille näyttelymaksun, joka on 15 % näyttelyluettelon merkittyjen virallisiin luokkiin osallistuneiden koirien ilmoittautumismaksuista. Maksuvelvollisuus ei koske rekisteröintimääriin perustuvia rotujärjestön tai rotua harrastavan yhdistyksen erikoisnäyttelyitä.

Tukinäyttelyistä ei suoriteta kennelpiireille kuuluvaa näyttelymaksuosuutta, ellei näyttelyn myöntämisen yhteydessä ole toisin päätetty.

Kennelpiirillä on mahdollisuus anomuksesta pienentää näyttelymaksuosuutta tai luopua siitä kokonaan, jos näyttelyn järjestämiskustannukset ovat jostain perustellusta syystä kohonneet odottamattoman korkeiksi.

Kansainväliset näyttelyt maksavat lisäksi FCI:lle sen määräämän summan, joka lasketaan näyttelyluettelon merkityistä koirista.

B.7. NÄYTTELYTOIMIKUNTA

B.7.1 Toimikunnan kokoonpano

Näyttelyn järjestämisestä ovat aina vastuussa ne yhdistykset, joiden järjestettäväksi näyttely on myönnetty. Näyttelyn käytännön järjestelyistä vastaa em. yhdistysten nimeämistä henkilöistä koostuva näyttelytoimikunta, jossa tulee näyttelyn koosta riippuen olla ainakin seuraavat jäsenet:

- puheenjohtaja
- varapuheenjohtaja
- sihteeri
- rahastonhoitaja
- järjestelypäällikkö
- toimistopäällikkö

Lisäksi tottelevaisuuskokeella sekä agility- ja junior-handler -kilpailuilla on oltava vastuuhenkilöt tai ylitoimitsijat, mikäli nämä kilpailut/kokeet järjestetään.

Tehtäväjaosta eri toimihenkilöiden kesken kukin näyttelytoimikunta päättää itse. Suurissa näyttelyissä on lisäksi hyvä olla mainos- ja tiedotuspäällikön tehtäviin vastuuhenkilö ja useampia sihteereitä.

B.7.2 Näyttelyn sihteeri

Näyttelyn sihteerin on oltava päteväity kehätoimitsija.

Sihteeri hoitaa mm. toimikunnan kokouskutsut, varaa kokoustilat ja pitää kokouspöytäkirjaa sekä huolehtii kirjeenvaihdosta. Hän koordinoi ulkomuototuomareiden ja kehätoimitsijoiden kutsumisen ja huolehtii heidän matkustus- ja majoitustarpeistaan.

Näyttelysihteerin on osallistuttava toimikunnille mahdollisesti järjestettäville neuvottelupäiville. Kansainvälisen ja kaikkien rotujen näyttelyjärjestäjän on kustannuksellaan kutsuttava näyttelyohjaaja jokaiseen näyttelytoimikunnan kokoukseen, ellei näyttelyn sihteeri ole osallistunut toimikunnille mahdollisesti järjestettäville neuvottelupäiville.

B.7.3 Näyttelyohjaaja

Jokaisessa kennelpiirissä on vähintään yksi Kennelliiton nimittämä näyttelyohjaaja, joka on kennelpiirin toimihenkilö.

Jokaisen näyttelytoimikunnan on kutsuttava näyttelyohjaaja ainakin yhteen kokoukseensa (tämä ei kuitenkaan koske Kennelliiton näyttelyitä). Kutsu tulee toimittaa vähintään kahta viikkoa ennen kokousta.

Näyttelyohjaajan asiantuntemusta voidaan käyttää mm. ulkomuototuomariluettelon ja tiedotteen laadinnassa, luettelon teossa ja kehätarvikkeiden kokoamisessa sekä kehätoimitsijoiden hankinnassa.

Näyttelyohjaaja toimittaa pyydettyä listan kennelpiirinsä kehätoimitsijoista osoite-, kielitaito- ym. tietoineen myös muille kuin oman kennelpiirinsä näyttelytoimikunnille.

Kansainvälisissä ja kaikkien rotujen näyttelyissä näyttelyohjaajan on varmistettava etukäteen, että näyttelytoimikunnalla on riittävä asiantuntemus ja kokemus ryhmien kokoamiseksi ja ryhmäkilpailujen läpiviemiseksi.

B.8. NÄYTTELYPAIKKA

Näyttelypaikkaa valittaessa on otettava huomioon näyttelyyn odotettu koira- ja yleisömäärä sekä näyttelyn ajankohta.

Sisänäyttelykaudella (1.10. – 30.4.) osa roduista (esim. arktiset ja pohjoismaiset pystykorvat) voidaan arvostella ulkona, mutta tästä on ilmoitettava näyttelyn tiedotteissa. Tällöinkin on kuitenkin oltava mahdollisuus siirtää arvostelu sisätiloihin. Yli 20 asteen pakkasella kaikki koirat on pääsääntöisesti arvosteltava sisätiloissa.

Näyttelypaikalla on oltava riittävästi sääsuojia ulkomuototuomareille ja kehätoimitsijoille sekä rauhallinen paikka mahdollista dopingnäytteiden ottoa varten.

Arvostelukehien on oltava riittävän suuret ja kehäpohjien tasaiset sekä pinnaltaan sellaiset, että koirat voidaan niissä vaivatta arvostella.

Kaikissa yli 1000 koiran näyttelyissä on oltava valmius välittömään ensiapuun sekä ihmisille että eläimille.

Kuntakohtaiset erikoismääräykset ja luvat on selvitettävä eri viranomaisilta.

Lupia tai ilmoituksia voidaan tarvita ainakin:

- huvitilaisuuden järjestämiseen
- äänentoistolaitteiden käyttämiseen
- äänitteiden soittamiseen
- tilapäisiin pysäköintijärjestelyihin
- opasteiden ja mainosten pystytykseen
- elintarvikkeiden myyntiin ja tarjoiluun

B.9. NÄYTTELYSTÄ TIEDOTTAMINEN

B.9.1 Tiedote

Jokaisesta näyttelystä on laadittava sähköinen ja tarvittaessa myös kirjallinen tiedote, josta käy ilmi

- näyttelyn paikka, aika ja tyyppi
- ilmoittautumismaksut ja –ajat mahdollisine porrastuksineen
- ilmoittautumisosoite
- ilmoittautumismaksun suoritustapa
- näyttelyssä arvosteltavat luokat
- näyttelyn yhteydessä mahdollisesti järjestettävät kokeet, kilpailut ja muut erilliskilpailut sekä niitä koskevat maksut
- kaikki ulkomuoto- ja muina tuomareina toimivat henkilöt
- yhteystiedot tiedusteluja varten, tarvittaessa myös vieraskielinen neuvonta (ruotsi, englanti)
- monipäiväisissä näyttelyissä kunkin rodun arvostelupäivä
- Kennelliiton rokotus- ja tunnistusmerkintä- sekä antidopingmääräykset

Tiedote voidaan julkistaa vasta, kun ulkomuototuomareiden arvosteluoikeudet on tarkastettu Kennelliitosta.

Jos tiedotteessa on ilmoittautumislomake, on sen oltava Kennelliiton virallinen A4 -kokoinen lomake.

B.9.2 Ilmoitus Koiramme-lehdessä

Näyttelystä on julkaistava Koiramme-lehdessä Kennelliiton toimiston antamien ohjeiden mukaan laadittu ns. työskailmoitus vähintään kaksi kuukautta ennen näyttelyajankohtaa. Näyttelyn järjestäjä laatii ilmoituksen, ja Kennelliiton toimisto tarkistaa sen.

Näyttelytoimikunta vastaa aiheuttamiensa virheellisten tietojen oikaisuisista aiheutuneista kuluista.

Ilmoitus, joka sisältää Kennelliiton voimassaolevan näyttelyiden vakuutuksen vakuutusmaksun, laskutetaan näyttelytoimikunnalta.

B.10. ILMOITTAUTUMISTEN KÄSITTELY JA NÄYTTELYLUETTELO

B.10.1 Ilmoittautumisten vastaanotto

Ilmoittautumisista hyväksytään vain ne, jotka ovat tulleet määräaikana ja joiden osalta ilmoittautumismaksun maksaminen on varmistettu joko maksukuitilla tai sen kopiolla tai muulla tavoin. Myöhästyneet ilmoittautumiset palautetaan välittömästi merkinnällä "myöhästynyt".

Näytteilleasettaja vastaa aina viime kädessä ilmoittautumistietojen oikeellisuudesta.

Ilmoittautumisista tarkistetaan erityisesti se, että koira on ilmoitettu sen iän mukaiseen luokkaan. Kasvattajaluokkien ilmoittautumiset käsitellään erikseen ja kasvattajalle ilmoitetaan täyden ryhmän koirat. Muista ilmoittautuneista koirista ei saa antaa tietoja kenellekään.

Ilmoittautumiset lajitellaan ja lasketaan roduittain ja ulkomuototuomareittain heti niiden saavuttua. Samalla tarkastetaan, että ulkomuototuomarikohtaiset koiramäärät ovat ohjeiden puitteissa. Siirroista on neuvoteltava ulkomuototuomarin kanssa.

Junior handler -kilpailuun, agilityyn ja tottelevaisuuskokeeseen ilmoitaudutaan omilla lomakkeilla, jotka erotellaan heti aluksi näyttelyilmoittautumisista. Samalla on varmistettava, ettei näyttelyilmoittautumisten mukana ole ilmoittautumisia myös näihin kilpailuihin.

Ilmoittautumisten vastaanottajan ja näyttelyn rahastonhoitajan on keskenään sovittava maksutarkastusten ja -palautusten suorittamisesta.

Kirjanpidon ja tilitysten helpottamiseksi on syytä avata näyttelylle oma pankkitili, jonka kautta hoidetaan kaikki näyttelyn maksuliikenne. Käytettävä pankkitili voi olla myös kennelpiirin tai jonkin järjestävän yhdistyksen nimissä, mutta näyttelyn maksuliikenteeseen käytettävä tili ei saa koskaan olla kenenkään yksityishenkilön oma tili.

B.10.2 Aikataulun laadinta

Aikataulun tarkoituksena on varmistaa, että koirat ovat oikeaan aikaan paikalla arvostelua varten. Riittävä saapumisaika on noin tuntia ennen koiran arvioitua arvostelu-aikaa. Suositeltavaa on, että kehissä arvostelu alkaa klo 10.00.

Näyttelyyn saavutaan porrastetun aikataulun mukaan, kuitenkin viimeistään klo 13.00. Näyttelyn järjestäjä voi antaa myöhäisemmänkin viimeisen saapumisajan edellyttäen, että näyttelyn eläinlääkäri on paikalla siihen saakka.

Näyttelystä saa poistua, kun koira on esitetty kaikissa sen saamien palkintojen edellyttämissä luokissa ja kilpailuissa.

Jokaista arvostelukehää varten laaditaan ohjeellinen arvosteluaikataulu. Aikataulun laadinnassa lasketaan ulkomuototuomarin arvostelevan keskimäärin 12–15 koiraan tunnissa (tuomarin yksilöllinen ajankäyttö ja kehässä esitettävät rodut on otettava huomioon). Tätä pienemmille koiramäärille ei pidä määrittellä tarkkaa arvosteluajankohtaa.

Kehätoimitsijat huolehtivat siitä, että aikataulua noudatetaan. Arvostelua ei saa aloittaa ennen aikatauluun merkittyä kellonaikaa, elleivät kaikki luokan koirat ole paikalla.

B.10.3 Kirjeet näytteilleasettajille

Kaikille näytteilleasettajille on hyvissä ajoin ennen näyttelyä lähetettävä aikataulukirje, joka tulee mahdollisuuksien mukaan julkaista myös sähköisessä muodossa. Kirjeessä tulee olla

- koiran kilpailunumero
- näyttelypaikan lähiosoite sekä kartta ja/tai ajo-ohjeet näyttelypaikalle
- rokotustodistusten tarkastuksen alkamisajankohta
- arvosteluaikataulu sekä tieto, mihin mennessä on saavuttava näyttelypaikalle
- tieto mahdollisista ulkomuototuomarimuutoksista sekä toimintaohjeet, mikäli näytteilleasettaja haluaa peruuttaa koiran ilmoittautumisen
- muistutus rokotusmääräyksistä ja tunnistusmerkinnästä sekä antidopingvalvonnasta
- yhteystiedot näyttelypaikalle näyttelypäivänä
- mielellään näyttelyalueen kartta, johon on merkitty kehien sijoittelu
- selvitys näyttelyalueen palveluista
- pääsylippujen ja luettelon hinnat sekä parkkimaksut
- rodusta toiseen siirrettävien rotujen mittausaika ja -paikka

Aikataulukirje on lähetettävä myös junior handler -kilpailuun, tottelevaisuuskokeeseen ja agilityyn ilmoittautuneille sekä kasvattajaluokan esittäjille. Kirjeen on oltava näyttelyyn ilmoittautuneilla mielellään viikkoa ennen näyttelyä.

B.10.4 Näyttelyluettelo

Jokaisesta näyttelystä on oltava painettu tai monistettu luettelo, joka sisältää ainakin seuraavat tiedot:

- näyttelyn aika ja paikka
- näyttelylaji
- rodut / roturyhmät
- näyttelytoimikunnan jäsenet
- järjestävät yhdistykset
- näyttelyohjaaja
- ohjelma
- arvosteluaikataulu

- selvitykset palkintoa osoittavista nauhoista ja käytetyistä lyhenteistä
- tiedot kaikista näyttelyyn ilmoitetuista koirista

Kansainvälisten ja kaikkien rotujen näyttelyiden sekä useamman rodun erikoisnäyttelyiden luettelossa on oltava aakkosellinen rotuluettelo hakemistona.

Rotujärjestöjen tai kennelyhdistysten samassa paikassa yhdessä järjestämällä näyttelyillä voi olla yhteinen luettelo.

Näyttelyluettelon saa julkistaa vasta näyttelypäivän aamuna, monipäiväisissä näyttelyissä ensimmäisen näyttelypäivän aamuna. Sitä ei siis saa jakaa esim. luetteloissa mainostaneille ennen näyttelyä.

Rodut on lueteltava roturyhmäjärjestyksessä noudattaen FCI:n ryhmäjakoja. Kansainvälisissä näyttelyissä rodut, joita FCI ei ole hyväksynyt, sijoitetaan erilliseen osioon, jonka otsikkona on ”Ei FCI:n hyväksymät rodut”. Useampipäiväisissä näyttelyissä kunkin päivän rodut ilmoitetaan roturyhmittäin ryhmien numerojärjestyksessä noudattaen (esim. perjantaina ryhmät 4, 5, 6 ja 10, lauantaina ryhmät 1, 2 ja 7 ja sunnuntaina ryhmät 3, 8 ja 9).

Kansainvälisten näyttelyiden näyttelyluettelossa on ilmoitettava rodun suomenkielisen nimen lisäksi rodun nimi jollain FCI:n virallisista kielistä (englanti, espanja, ranska, saksa) sekä rodun alkuperäinen virallinen nimi.

Arvosteluaikataulussa tulisi olla myös kehätoimitsijoiden ja harjoitusarvostelijoiden nimet ja ne rodut, joita he harjoittelevat. Ohjelmasta on käytävä ilmi ryhmäkilpailujen arvioitu alkamisajankohta sekä ryhmätuomarit.

Jokaisesta koirasta on ilmoitettava täydellinen virallinen nimi, tittelit, rekisterinumero, syntymäaika, isän ja emän nimet ja näyttelyn järjestäjän niin halutessa näiden mahdolliset tittelit, kasvattajan nimi ja kotipaikka sekä omistajan nimi ja osoite. Kansainvälisissä ja kaikkien rotujen näyttelyissä näyttely-luetteloon merkitään koiran kansalliset käyttö- ja muotovalionarvot ja kansalliset voittajatittelit, kansainväliset valionarvot sekä FCI:n arvonnäyttelyiden voittajatittelit (Maailman ja maanosanäyttelyt). Muissa näyttelyissä näyttelyn järjestäjä päättää, mitkä muut tittelit julkaistaan.

Koiran tietojen perään merkitään (-), jos koira ei saa ottaa vastaan sertifikaattia tässä näyttelyssä (koirat, joilta puuttuvat vain lisävaatimukset FI MVA -arvosta).

Koirien numerointi alkaa ykkösestä ja jatkuu keskeytyksettä. Mikäli kasvattajaluokat halutaan numeroida, kannattaa niille käyttää täysin erillistä numerointia.

Junior handler -kilpailun osanottajat ilmoitetaan näyttelyluettelon lopussa. Osallistujista ilmoitetaan nimi, kotipaikka ja syntymävuosi. (*Poistettu: koiran rotu, Kennelliiton hallitus 11.6.2009*). Junior handler -loppukilpailu sijoitetaan näyttelyn aikatauluun ennen ryhmäkilpailuja.

Rodun arvosteluaikaa ei muuteta siitä syystä, että rodun arvostelu ajoittuu yhtäaikaa junior handler -kilpailun kanssa.

B.11. ULKOMUOTOTUOMARIT

B.11.1 Ulkomuototuomarilistan laadinta

Listan laadinta on hyvä aloittaa heti Kennelliiton hyväksytyä näyttelyn. Ulkomuototuomareihin otetaan ensin yhteyttä puhelimitse, faksilla tai sähköpostitse ja sen jälkeen lähetetään kirjallinen kutsu Kennelliiton lomakkeella. Kutsussa on oltava selkeästi mainittuna yhteyshenkilön nimi ja yhteystiedot sekä päivisin että iltaisin. Tässä vaiheessa on myös muistettava mainita, onko näyttely sisä- vai ulkotiloissa ja suostuuko ulkomuototuomari tarvittaessa arvostelemaan junior handler –kilpailun tai ryhmäkilpailun. Ulkomaisilta ulkomuototuomareilta on syytä myös varmistaa se, millä kielellä he sanelevat arvostelut, jotta heille osataan hankkia oikeaa kieltä taitavat kehätoimitsijat.

Jo kutsussa olisi mahdollisuuksien mukaan ilmoitettava rodut, joita ulkomuototuomarin toivotaan arvostelemaan. Ellei rotuja ole mainittu kutsussa, on ulkomuototuomarille lähetettävä lista hänen arvosteltavakseen merkityistä roduista heti sen valmistuttua, jotta hän ehtii sanoa siitä mielipiteensä ennen listan lähettämistä Kennelliitolle. Ulkomaiselle ulkomuototuomarille lista hänen omien rotujensa osalta toimitetaan joko hänen äidinkielellään tai jollakin FCI:n virallisista kielistä.

Ulkomuototuomarilla ei ole oikeutta peruuttaa arvostelutehtäväänsä ilman pätevää syytä (esim. työeste, sairaus) sen jälkeen, kun hän on kirjallisesti vastannut arvostelukutsuun ja siinä ilmoittanut ottavansa kutsun vastaan.

Ulkomuototuomari saa arvostella saman rodun kansainvälisessä näyttelyssä vain kerran kalenterivuoden aikana. Kennelliitto voi myöntää tähän poikkeuslupia.

Kotimaisten rotujen rotujärjestöt Suomen Pystykorvajärjestö ry, Suomen Ajokoirajärjestö ry ja Lappalaiskoirat ry toimittavat vuosittain Kennelliitolle listat niistä ulkomuototuomareista, jotka arvostelevat ao. rotujärjestöjen harrastamia kotimaisia rotuja (suomenpystykorva, karjalankarhukoira, suomenajokoira, suomenlapinkoira ja lapinporokoira). Kennelliitto toimittaa listat näyttelyiden järjestäjille näyttelyiden hyväksymisen yhteydessä. Näyttelyiden järjestäjien on noudatettava näitä listoja.

Pohjoismaisten ulkomuototuomareiden arvosteluoikeudet näyttelytoimikunta tarkastaa Europeisk Dommerguide – nimisestä tuomariluettelosta, johon löytyy linkki Kennelliiton internetsivuilta. Pohjoismaiden ulkopuolelta tulevien ulkomuototuomareiden arvosteluoikeudet tarkastetaan Kennelliiton toimistossa. Toimikunnan on toimitettava ulkomuototuomarilista Kennelliitolle ehdottomasti annettuun määräpäivään mennessä.

Suosittelaaan että näyttelyn tuomareista n. 50 % on kotimaisia.

B.11.2 Yhteydenpito ulkomuototuomareihin

Ulkomuototuomareille lähetetään mahdollisimman varhain tiedustelu heidän matkasuunnitelmistaan sekä näyttelyn tiedote, joka voi olla suomenkielinen.

Ilmoittautumisajan päätyttyä ulkomuototuomarille ilmoitetaan välittömästi hänen arvosteltavakseen ilmoitettujen koirien määrät roduittain. Samalla selvitetään matka-, majoitus- ja ruokailujärjestelyt näyttelyn aikana. Lisäksi ulkomuototuomarille on ilmoitettava, mihin hän voi ottaa yhteyttä vielä näyttelyä edeltävänä päivänä tai näyttelyn aikana.

Ulkomuototuomariyhteyksistä vastaavan sihteerin tulee mielellään olla pätevyity kehätoimitsija ja riittävän kielitaitoinen (puhuttava vähintään yhtä FCI:n virallista kieltä tai ulkomuototuomarin äidinkieltä).

Näyttelyn aikana (tuomareiden saapumisesta heidän lähtöönsä) paikalla on oltava kielitaitoinen tuomareista huolehtiva henkilö, joka on mielellään pätevyity kehätoimitsija.

B.11.3 Ulkomaisten ulkomuototuomareiden ohjeistus

Ulkomaisille ulkomuototuomareille lähetetään hyvissä ajoin ennen näyttelyä suomalaiset arvosteluohjeet jollakin FCI:n virallisella kielellä.

Ulkomuototuomarin arvostellessa ensimmäistä kertaa Suomessa, näyttelytoimikunnan on järjestettävä hänelle ohjeistustilaisuus ennen näyttelyä. Paikalla on oltava myös kotimainen kielitaitoinen ulkomuototuomari tai näyttelyohjaaja.

Tilaisuudessa käsitellään ainakin seuraavat asiat:

- eri laatuarvostelumainintojen erot sekä hylätyn ja EVAn ero
- tuomarin velvollisuus tarkastaa koirien kivekset arvostelun aikana
- asiat, joista ulkomuototuomari huolehtii ja asiat, joista huolehtivat kehätoimitsijat
- ryhmäkilpailujen kulku
- harjoitusarvostelukäytäntö

Tilaisuudesta neuvotellaan tarvittaessa etukäteen näyttelyohjaajan kanssa.

FCI:n viralliset suomenkieliset rotumääritelmät on oltava saatavilla näyttelyssä, jossa ulkomainen ulkomuototuomari arvostelee. Ulkomuototuomarille, joka tulee muusta kuin FCI maasta, näyttelyn järjestäjän on toimitettava etukäteen hänen arvosteltavakseen merkittyjen rotujen viralliset FCI:n rotumääritelmät jollakin FCI:n virallisella kielellä.

B.11.4 Harjoitusarvostelijat

Ulkomuototuomarit suorittavat näyttelyissä harjoitusarvosteluja pätevytykseen arvostelemaan uusia rotuja. Kehässä saa samanaikaisesti olla enintään kaksi harjoitusarvostelijaa, ellei Kennelliitto ole antanut erivapautta useammalle.

Harjoitusarvostelijan on pyydettävä lupa harjoitusarvosteluun näyttelytoimikunnalta sekä ao. ulkomuototuomarilta viimeistään viikon sisällä ilmoittautumisajan päättymisestä. Näyttelytoimikunta ja ao. ulkomuototuomari voivat kuitenkin suostua lähempänä näyttelyajankohtaakin esitettyyn pyyntöön. Arvostelevalla ulkomuototuomarilla on aina oikeus kieltäytyä ottamasta harjoitusarvostelijaa.

Kotimaisilta ulkomuototuomareilta harjoitusarvostelija tiedustelee suostumusta itse, ulkomaisilta ulkomuototuomareilta tarvittaessa näyttelytoimikunta.

Harjoitusarvostelijan voi ottaa kehäänsä ulkomuototuomari, jonka pätevimisestä on kulunut vähintään kaksi vuotta ja joka on arvostellut ko. rotua vähintään viisi kertaa.

Viimeistään ko. rodun arvostelun alkaessa on näytteilleasettajille selkeästi ilmoitettava, että kehässä toimii harjoitusarvostelija. Harjoittelijalle on varattava nimilappu, jossa lukee "harjoitusarvostelija".

Harjoitusarvostelijalle lähetetään hyvissä ajoin ennen näyttelyä samanlainen aikataulukirje kuin näytteilleasettajille. Harjoitusarvostelun päätyttyä hänelle annetaan näyttelyluettelo, jonka ei tarvitse olla täytetty.

Harjoitusarvostelijan omistama koira ei saa kilpailla siinä kehässä ja rodussa, missä hän suorittaa tehtäväänsä. Hän ei myöskään saa esittää koiraa kyseisessä näyttelyssä sinä päivänä, jolloin toimii harjoitusarvostelijana.

Näytteilleasettaja ei voi kieltäytyä esittämästä koiraa harjoitusarvostelijalle.

B.12. KEHÄTOIMITSIJAT

Jokaisessa kehässä on oltava vähintään yksi kehätoimitsijoiden pätevimisohjeen mukaisesti pätevyty kehätoimitsija. Kehässä voi tarpeen mukaan olla useampiakin pätevytyä kehätoimitsijoita tai harjoittelijoita.

Kennelliiton pätevimä ulkomuototuomari voi toimia kehätoimitsijana sellaisissa kehissä, joissa ei arvostella rotuja, joiden arvostelu oikeudet hänellä itsellä on.

Kehätoimitsijat kutsutaan hyvissä ajoin Kennelliiton lomakkeella. On otettava huomioon, että pätevyty kehätoimitsija ei välttämättä ole se, joka kirjoittaa arvostelut, joten on muistettava varmistaa, että jokaisessa kehässä on myös vähintään yksi kirjoittamaan suostuva ja kykenevä toimitsija.

Kehässä arvosteleva ulkomuototuomari ei saa kirjoittaa arvosteluja itse.

Kehätoimitsijoille lähetetään hyvissä ajoin ennen näyttelyä samanlainen aikataulukirje kuin näytteilleasettajille. Samassa yhteydessä heille ilmoitetaan myös, missä kehässä (tuomari, rodut ja koiramäärät) he työskentelevät sekä tiedot mahdollisesta majoituksesta ja ruokailuista.

Kehätoimitsijoille lähetettävään kirjeeseen voidaan liittää myös matkalaskulomake.

Kehätoimitsija ei saa esittää koiraa siinä kehässä, jossa hän työskentelee, eikä muissa kehissä, ellei hänen työskentelynsä ole jo päättynyt. Kehätoimitsija ei myöskään saa esittää koira samassa näyttelyssä tuomarille, jonka kehässä hän on tässä näyttelyssä työskennellyt.

Ulkomuototuomarin perheenjäsen ei voi toimia hänen kehätoimitsijanaan. Jääviyssäännön mukaan vanhemmat, aviopuolisot, lapset ja sisarukset katsotaan perheenjäseniksi, vaikka he asuisivat eri osoitteissa. Avoliitossa ja vastaavasti yhdessä asuvat henkilöt rinnastetaan aviopuolisoihin.

B.13. ELÄINLÄÄKÄRI

Näyttelypaikalla on oltava eläinlääkäri, joka voi tarkastaa koiria tai ottaa niistä näytteitä näyttelyn aikana. Eläinlääkäri voi ottaa koirasta näytteitä viiden vuorokauden kuluessa näyttelyn päättymisestä.

Pienissä ryhmä- ja erikoisnäyttelyissä voidaan eläinlääkärin kanssa sopia etukäteen aika, jonka hän on näyttelypaikalla, kuitenkin ainakin koirien sisääntulon ajan. Eläinlääkärin on kuitenkin oltava tavoitettavissa koko näyttelyn ajan.

B.14. KULUKORVAUKSET JA NIIDEN MAKSAMINEN

B. 14.1 Matkakorvaus

Rautatiet: I luokka (makuuvaunu)

Lentokone: turistiluokka

Laiva: I luokka

Oma auto: voimassa oleva kilometrikorvaus

Matkat on pyrittävä suorittamaan näyttelynjärjestäjälle edullisimman järjestelyn mukaan. Tämä koskee etenkin oman auton käyttöä, koska kustannukset omaa autoa käytettäessä saattavat nousta korkeammiksi kuin muita matkustustapoja käyttäen. Esim. jos ulkomuototuomari asuu Helsingissä ja näyttely on Oulussa, maksetaan korkeintaan lentolipun hinta Helsinki-Oulu-Helsinki, ellei toisin ole arvostelukutsun yhteydessä sovittu.

Matkalaskussa on oltava erittely kuluista, mieluiten kuitteineen. Jos ulkomuototuomari on itse maksanut matkalippunsa, on kuitti liitettävä matkalaskuun. On myös varauduttava mahdollisiin ylimääräisiin maksuihin, esimerkiksi tietulli-, lentokenttäparkki- ja valuutanvaihto- yms. maksuihin.

B. 14.2 Majoitus

Ulkomuototuomarille järjestetään majoitus yhden hengen huoneessa, ellei hänen kanssaan ole arvostelukutsun yhteydessä toisin sovittu. Huoneessa on oltava wc ja suihku. Majoitus- ja ruokailukulut maksetaan todellisten kulujen mukaan. Huonepalvelusta aiheutuneet kulut ja mahdolliset puhelinmaksut maksaa ulkomuototuomari itse.

B. 14.3 Päiväraha

Kotimainen ulkomuototuomari: Jokaiselta alkavalta vuorokaudelta kulloinkin voimassa olevan Kennelliiton matkustussäännön mukainen päiväraha.

Ulkomainen ulkomuototuomari: Kuten kotimaisilla.

Päiväraha maksetaan kahden päivän näyttelyissä korkeintaan neljältä päivältä ja yhden päivän näyttelyissä korkeintaan kolmelta päivältä. Jos peräkkäisinä päivinä järjestetään useampia yhden päivän näyttelyitä, joissa sama tuomari arvostelee, tuomari on oikeutettu saamaan päivärahat matkapäiviltä sekä yhden päivärahan arvostelupäivää/näyttelyä kohti.

B. 14.4 Muut määräykset

Näyttelyohjaajalle ja pätevidylle kehätoimitsijalle korvataan kulut Kennelliiton kulloinkin voimassa olevan matkustussäännön mukaisesti samoin perustein kuin edellä on esitetty ulkomuototuomareiden osalta.

Harjoitusarvostelijat ja kehätoimitsijaharjoittelijat vastaavat kaikista kuluistaan itse.

Kaikki kulukorvaukset on maksettava käteisellä kuittausta vastaan näyttelyn aikana asianomaisen niin halutessa. Muutoin korvaukset maksetaan asianomaisen ilmoittamalle pankkitilille näyttelyä seuraavan viikon aikana.

Kaikille kehässä työskenteleville harjoitusarvostelijoille sekä kehätoimitsijaharjoittelijoille annetaan näyttelyluettelo ja tarjotaan kehään välipalaa ja virvokkeita sekä ruoka näyttelypaikalla tai lounaslippu.

Arvostelevalle tuomarille annetaan arvostelutehtävien päätyttyä näyttelyluettelo, johon on merkitty hänen arvostelemiensa koirien tulokset.

B.15. KENNELLIITON NEUVONTAPISTE

Kansainvälisten näyttelyiden yhteyteen on Kennelliiton neuvontapisteelle varattava maksuton esittelypaikka. Jos näyttelyn järjestäjä ei itse huolehdi neuvontapisteestä Kennelliiton ohjeiden mukaisesti, tuodaan neuvontapiste Kennelliiton toimesta näyttelyyn. Tällöin on järjestäjän varattava majoitus kahdelle henkilölle näyttelytoimikunnan laskuun.

POIKKEUKSET

Kennelliiton hallituksella on erittäin painavista syistä oikeus poiketa näistä ohjeista.

LIITE 1

Seuraavat rotumuunnokset, joilla on yksi yhteinen rotumääritelmä, kilpailevat omina rotuinaan (1 SERT ja CACIB kutakin rotua ja sukupuolta kohden)

RYHMÄ 1

belgianpaimenkoira	groenendael laekenois malinois tervueren
hollanninpaimenkoirat	karkeakarvainen lyhytkarvainen pitkäkarvainen
pulit	valkoinen muut värit

RYHMÄ 2

bernhardinkoirat	lyhytkarvainen pitkäkarvainen
estrelanvuoristokoirat	pitkäkarvainen lyhytkarvainen
kääpiösnautserit	musta musta-hopea pippuri & suola valkoinen
snautserit	musta pippuri & suola
suursnautserit	musta pippuri & suola
tanskandoggit	keltainen ja tiikerijuovainen musta ja harlekiini sininen

RYHMÄ 3

bullterrierit	bullterrieri kääpiöbullterrieri
---------------	------------------------------------

RYHMÄ 4

mäyräkoirat	kaniinimäyräkoira	karkeakarvainen lyhytkarvainen pitkäkarvainen
	kääpiömäyräkoira	karkeakarvainen lyhytkarvainen pitkäkarvainen
	mäyräkoira	karkeakarvainen lyhytkarvainen pitkäkarvainen

RYHMÄ 5

ibizanpodenco	karkeakarvainen lyhytkarvainen	
meksikonkarvatonkoira	iso keskikokoinen pieni	
perunkarvatonkoira	iso keskikokoinen pieni	
portugalinpodengot	karkeakarvainen	iso keskikokoinen pieni
	lyhytkarvainen	iso keskikokoinen pieni
saksanpystykorvat	grossspitz	valkoinen ruskea ja musta
	kleinspitz	valkoinen ruskea ja musta muut värit
	mittelspitz	valkoinen ruskea ja musta muut värit
	keeshond	

RYHMÄ 6

pienet sveitsinajokoirat	pieni berninajokoira pieni juranajokoira pieni luzerninajokoira pieni schwyzinajokoira
sveitsinajokoirat	berninajokoira juranajokoira luzerninajokoira schwyzinajokoira

RYHMÄ 7

weimarinseisojat	lyhytkarvainen pitkäkarvainen
------------------	----------------------------------

RYHMÄ 9

chihuahuat	lyhytkarvainen pitkäkarvainen	
villakoirat	isovillakoira keskikokoinen villakoira kääpiövillakoira toyvillakoirat	musta, ruskea ja valkoinen aprikoosi, harmaa ja punainen musta, ruskea ja valkoinen aprikoosi, harmaa ja punainen musta, ruskea ja valkoinen aprikoosi, harmaa ja punainen
papillon ja phalène	papillon phalène	

Seuraavat rotumuunnokset, joilla on yksi yhteinen rotumääritelmä, kilpailevat omina rotuinaan (1 SERT kutakin rotua ja sukupuolta kohden)

venäjäntoy	lyhytkarvainen pitkäkarvainen
------------	----------------------------------

LIITE 2

Suomessa hyväksytyt rodut, jotka eivät ole FCI:n hyväksymiä ja joille ei jaeta CACIBia (tilanne 25.11.2008)

RYHMÄ 1
lancashire heeler

RYHMÄ 5
valkoinen ruotsinhirvikoira
hällforsinkoira

RYHMÄ 6
eestinajokoira
gotlanninajokoira
venäjänajokoira
englantilais-venäläinen ajokoira

Nämä rodut eivät osallistu kansainvälisissä näyttelyissä ryhmäkilpailuihin.

FCI:n toistaiseksi hyväksymät rodut, joille ei vielä jaeta CACIBia (tilanne 25.11.2008)

RYHMÄ 1
australian Stumpy Tail Cattle Dog
ciobanesc Romanesc Carpatin
romanianpaimenkoira
valkoinenpaimenkoira

RYHMÄ 2
cimarron uruguayo
kanariandoggi
tanskalais-ruotsalainen pihakoira
tornjak

RYHMÄ 5
taiwan dog

RYHMÄ 6
gonzcy polski

RYHMÄ 9
venäjäntoy

LIITE 3

Siirto rodusta tai muunnoksesta toiseen - mahdolliset rodut ja perusteet

Periaatteena päätettiin, että kaikilla roduilla siirto voidaan tehdä värin, korvien asennon ja karvanlaadun osalta vähintään 9 kk ikäisenä ja koon osalta vähintään 15 kk ikäisenä. Poikkeuksena tästä siirto voidaan tehdä jo alle 15 kk iässä koiralle, joka on rekisteröity pienempään kokomuunnokseen ja jonka todetaan jo vähintään 9 kk iässä kuuluvan suurempaan kokomuunnokseen.

RYHMÄ 1

Pyreneittenpaimenkoirat, karvanlaatu, ja puli, väri: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.

RYHMÄ 2

Bernhardinkoirat, karvanlaatu, ja estrelanvuoristokoirat, karvanlaatu: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.

RYHMÄ 4

Mäyräkoirat, koko ja/tai karvanlaatu: Koko määräytyy rinnanympäryksen perusteella. Muutos voidaan tehdä karvanlaadun osalta kun koira on täyttänyt 9 kk, koon osalta kun koira on täyttänyt 15 kk.

RYHMÄ 5

Ibizanpodencot, karvanlaatu, portugalinpodengot, karvanlaatu ja saksalaiset pystykorvat, väri: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.
Meksikonkarvatonkoira, koko: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 15 kk.
Perunkarvatonkoira, koko: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 15 kk.
Portugalinpodengot, koko: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 15 kk.
Saksalaiset pystykorvat, koko (ei pomeranian, grosspitz eikä keeshond): Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 15 kk.

RYHMÄ 6

Italianajokoirat, karvanlaatu. Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.
Matalat sveitsinajokoirat, väri, ja sveitsinajokoirat, väri: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.

RYHMÄ 9

Chihuahua, karvanlaatu, griffon / petit brabancon, väri ja/tai karvanlaatu, papillon ja phalène, korvien asento ja venäjäntoy, karvanlaatu: Muutos voidaan tehdä kun koira on täyttänyt 9 kk.
Villakoirat, väri ja/tai koko: Toy-, kääpiö- ja keskikokoisenvillakoiran rotu määritellään koiran ensimmäisessä virallisessa näyttelyssä sen täytettyä 15 kk.

LIITE 4

Seuraavat rotujärjestöt voivat järjestää yhden näyttelyn vuodessa (rotujärjestölle kuuluvien rotujen päänäyttely) seuraavan ohjeen mukaisesti:

Suomen Kääpiökoirayhdistys ry. - ryhmä 9 seura- ja kääpiökoirat sekä muissa

roturyhmissä olevat Suomen Kääpiökoirayhdistyksen alaiset rodut

Suomen Noutajakoirajärjestö ry. - kaikki noutajarodut

Suomen Palveluskoiraliitto ry. - rotujärjestön alaiset rodut sekä rodut, joilla on osallistumisoikeus palveluskoirakokeisiin

Suomen Seurakoirayhdistys ry. - rotujärjestön alaiset rodut

Suomen Terrierijärjestö ry. - ryhmä 3 terrierit

Suomen Vinttikoiraliitto ry. - ryhmät 10 vinttikoirat ja ryhmä 5.7 alkukantaiset metsästyskoirat sekä basenji ja faaraokoira

Kaikki nämä näyttelyt ovat yllämainittujen rotujärjestöjen pääerikoisnäyttelyitä ja sisältyvät niille rekisteröintien perusteella myönnettävien näyttelyiden lukumäärään.